

# REFERAT 2018-21: Social- og Seniorudvalget d. 07-06-2018

|                      |                                                                                                                                            |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mødedato</b>      | Torsdag d. 07. juni 2018 kl. 16:00                                                                                                         |
| <b>Mødested</b>      | Center for Korttidspladser, Mågevænget 10, Ulkebøl                                                                                         |
| <b>Mødedeltagere</b> | Preben Storm, Ganeswaran Shanmugaratnam, Mona Youssef<br>Fahd, Dieter Jessen, Charlotte Riis Engelbrecht, Peter<br>Thomsen, Dorte Mehlberg |

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden - juni 2018.....                                                      | 3  |
| Orientering om ledelsesinformation april 2018.....                                             | 4  |
| 1. bevillingsrevision 2018 - Social- og Seniorudvalg.....                                      | 7  |
| Godkendelse af anlægsbevilling og skema A - Om- og tilbygning af Mølleparkens Plejecenter..... | 10 |
| Godkendelse af forlængelse af hjemmeplejeområdets fritvalgskontrakter.....                     | 15 |
| Godkendelse af ny driftsaftale - Sønderborg Kvinde- & Krisecenter.....                         | 17 |
| Godkendelse af revideret kvalitetsstandard for Sønderborg Kvinde- & Krisecenter.....           | 19 |
| Udpegning af medlemmer til Udsatterådet.....                                                   | 21 |
| Beslutning om naturvejledning for plejecentre og daghjem.....                                  | 23 |
| Drøftelse af driftsprioriteringer til budgetårene 2019-2022 - Social- og Seniorudvalget.....   | 25 |
| Drøftelse af anlægsbudgettering 2019-2022 - Social- og Seniorudvalget.....                     | 27 |
| Drøftelse af borgerrådgiverens årsberetning for 2017.....                                      | 28 |
| Drøftelse af styrkede aktivitets- og beskæftigelsesmuligheder.....                             | 30 |
| Drøftelse af cafédrift i Humlehøj hallen.....                                                  | 32 |
| Drøftelse af udkast til Byrådets Vision og Planstrategi.....                                   | 34 |
| Orientering om Sønderborg Kommunes indsats på området for spiseforstyrrelser.....              | 37 |
| Orientering om ungeindsatsen - fælles borgere fælles indsatser.....                            | 40 |
| Orientering om magtanvendelse - årsberetning for 2017.....                                     | 42 |
| Orientering om driftsorienteret tilsyn på Botilbud Hertughaven.....                            | 44 |
| Generel orientering - juni 2018.....                                                           | 46 |
| Drøftelse af model for konkurrenceudsættelse.....                                              | 47 |
| Drøftelse - Aktivitets- og beskæftigelsesmuligheder.....                                       | 50 |
| Lukket: Formanden, udvalgsmedlemmerne og direktøren orienterer - juni 2018.....                | 53 |

## **Punkt 1: Godkendelse af dagsorden - juni 2018**

17/42567

### **Sagsresumé**

-

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at godkende

dagsordenen.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Godkendt med den bemærkning, at punkt 69 ændres til en drøftelsessag.

## **Punkt 2: Orientering om ledelsesinformation april 2018**

18/11138

### **Sagsresumé**

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteterne ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes budgettet for områderne under Social- og Seniorudvalget at være under pres. Der arbejdes med forskellige korrigerende handlinger for at imødegå et merforbrug på området.

Social- og Seniorudvalget orienteres.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

Fra og med april sker opfølgningen på ledelsesinformationen 2018 månedligt for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

### **Status på drift:**

Resultatet for Social- og Seniorudvalgets område ultimo april viser et forbrug på 345 mio. kr. svarende til 32,5 % af det korrigerede budget.

Med udgangspunkt i nuværende aktivitetsniveau forventes budgettet for Social- og Seniorudvalget at være under pres. Erfaringen viser dog, at uforudsete ændringer i flowet af borgere kan medføre økonomiske ændringer både i negativ og positiv retning. Forvaltningen har igangsat analyser og iværksat korrigerende handlinger for at imødegå et merforbrug på området.

### **Politikområde 17 – Handicap, socialpsykiatri og udsatte**

Status ultimo april viser et forbrug på 111 mio. kr. svarende til 32,2 % af det korrigerede budget.

Ud fra nuværende aktivitetsniveau kan der forventes et merforbrug på politikområde 17 ved årets udgang.

Der forventes et merforbrug på de mellemkommunale afregninger, hvilket kan henføres til, at flere borgere har valgt et eksternt tilbud placeret i og udenfor Sønderborg Kommune jævnfør fritvalgsordningen samt borgere med øget behov for støtte. Derudover forventes øgede udgifter til personlige hjælpeordninger som følge af øget tilgang af borgere.

## **Politikområde 21 – Myndighed inkl. hjælpemidler**

Status ultimo april viser et forbrug på 26 mio. kr. svarende til 30,4 % af det korrigerede budget.

Ud fra nuværende aktivitetsniveau kan der forventes et merforbrug på politikområde 21 ved årets udgang.

Hjælpemiddelområdet forventes i lighed med tidligere år at være udfordret. Udviklingen følges tæt.

## **Politikområde 22 – Hjemme- og sygeplejen**

Status ultimo april viser et forbrug på 115 mio. kr. svarende til 31,9 % af det korrigerede budget.

Der forventes balance ved årets udgang, dog med forbehold for udviklingen i antallet af visiterede timer til hjemmeplejen.

Antallet af visiterede timer til hjemmeplejen ligger ved udgangen af april måned over den tildelte budgetramme. Demografipuljen vil være udfordret såfremt nuværende aktivitetsniveau fortsætter resten af året.

Stigningen i antal visiterede timer skal blandt andet ses i sammenhæng med accelererede patientforløb på sygehusene, som medfører at borgerne udskrives tidligere og med mere omfattende behov for hjælp. Der igangsættes en nærmere analyse af udfordringen, herunder afledte konsekvenser på hjælpemiddelområdet.

Derudover forventes øgede udgifter til sundhedslovsydelser til borgere i eksterne tilbud placeret i Sønderborg Kommune.

## **Politikområde 23 – Plejecentre og dagtilbud til ældre**

Status ultimo april viser et forbrug på 93 mio. kr. svarende til 34,3 % af det korrigerede budget.

Der forventes balance ved årets udgang.

## **Status på anlæg:**

### **Politikområde 17 Handicap, socialpsykiatri og udsatte**

Anlægsbudgettet for 2018 på 2,583 mio. kr. forventes anvendt i indeværende år. På Værkstedsbygning Løvkær færdiggøres udenoms arealerne, hvorefter anlægget kan afsluttes. Ombygningen er i gang på Kongevej og indretningen af Misbrugscenter forventes afsluttet i 2018. Gårdbutik SAABU Natur forventes ligeledes afsluttet i indeværende år.

### **Politikområde 22 Hjemmepleje og Hjemmesygepleje**

Anlægsbudgettet for 2018 på 10,661 mio. kr. forventes anvendt i indeværende år til ombygning af Kongevej - Faciliteter hjemmepleje/sygepleje.

### **Politikområde 23 Plejecentre og dagtilbud**

Det samlede anlægsbudget 2018 udgør 58,701 mio. kr. Heraf vedrører 11,613 mio. kr. ombygning af Mølleparkens Plejecenter – anlægssagen forelægges i juni måned. Ombygningen af Gråsten Plejecenter på 47,023 mio. kr. er i gang og forventes afsluttet i 2020. Der er på anlægget Støtte på distancen overført et restbudget på 65.000 kr. fra 2017 som forventes anvendt og afsluttet i indeværende år. Det samlede anlægsbudget 2018 for politikområdet forventes anvendt i 2018.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Taget til efterretning.

### **Bilag**

LIS april 2018 - Økonomi

LIS april 2018 - Aktivitet

Anlægs LIS SSU 2018 04

## Punkt 3: 1. bevillingsrevision 2018 - Social- og Seniorudvalg

18/19454

### Sagsresumé

To gange i 2018 vil Byrådet følge op på de bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Til første bevillingsrevision i juni 2018 viser forvaltningens gennemgang, at Social- og Seniorudvalgets driftsbudget 2018 samlet skal øges med 1,163 mio. kr.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget, at Byrådet godkender, at

- Social- og Seniorudvalgets driftsbudget øges med 1,163 mio. kr.

### Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, økonomiudvalg og byrådet.

Udover den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner. Økonomiudvalget har i forbindelse med godkendelse af budgetstrategien i marts 2018 besluttet, at der foretages to bevillingsrevisioner for 2018.

Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som blandt andet fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2018 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

|                       |                  |               |
|-----------------------|------------------|---------------|
|                       | Uge 23 (juni)    | Fagudvalg     |
| 1. bevillingsrevision | 20. juni         | Økonomiudvalg |
|                       | 27. juni         | Byråd         |
|                       | Uge 41 (oktober) | Fagudvalg     |
| 2. bevillingsrevision | 24. oktober      | Økonomiudvalg |
|                       | 31. oktober      | Byråd         |

Bevillingsniveauet på driften er på det enkelte politikområde inden for hvert udvalg. Flytning af budgetter mellem politikområder både inden for eget udvalg og mellem de enkelte udvalg, skal ligeledes forelægges ved

bevillingsrevisionerne.

Forvaltningen har vurderet budgetforudsætningerne for Social- og Seniorudvalgets politikområder og med udgangspunkt i nuværende aktivitetsniveau er budgettet under pres.

Under politikområde 17 forventes øgede udgifter til eksterne tilbud, idet flere borgere vælger et eksternt tilbud placeret i og udenfor Sønderborg Kommune jævnfør fritvalgsordningen. Herudover ses en tilgang af borgere til personlige hjælpeordninger, samt borgere med øget behov for støtte.

Under politikområde 21 er hjælpemiddelområdet er i lighed med tidligere år under pres. Udviklingen følges tæt.

Under politikområde 22 Hjemme- og sygeplejen må der forventes øgede udgifter til sundhedslovsydelser til borgere i eksterne tilbud placeret i Sønderborg Kommune. Derudover ligger antallet af visiterede timer til hjemmeplejen over den tildelte budgetramme, hvorfor demografipuljen vil være udfordret såfremt nuværende aktivitetsniveau fortsætter resten af året. Budgettet forventes af være i balance ved årets udgang, dog med forbehold for udviklingen i antal visiterede timer til hjemmeplejen.

Politikområde 23 Plejecentre og dagtilbud for ældre forventes af være i balance ved årets udgang.

Forvaltningen har igangsat analyser og iværksat korrigerende handlinger og herudover fremrykket dele af effektiviseringerne fra januar 2019 til august 2018 for at imødegå den økonomiske udfordring.

## **Forvaltningen har nedenstående ændringer til det korrigerede budget:**

Som følge af flytning af opgaver forvaltningerne imellem, søges der om tilførsel af 1,163 mio. kr. til budgettet i 2018. De bevillingsmæssige konsekvenser i overslagsårene indgår i det administrative budget.

## **Drift (omplacering mellem udvalg):**

- overførsel af 0,091 mio. kr. vedrørende faste læger på botilbuddene fra Sundhedsudvalget
- overførsel af 1,059 mio. kr. vedrørende faste læger på plejecentrene fra Sundhedsudvalget
- overførsel af 0,013 mio. kr. vedrørende drift af bygninger til Hjælpemiddeldepotet fra Teknik og miljøudvalg.

Ændringerne fremgår af vedlagte bilag.

## **Sundhedsmæssige konsekvenser**

Ingen

## **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives nedenstående bevillinger

Bevillingsskema

## Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

|                                | Politik<br>område | Budget<br>år<br>2018 | Overslags<br>år 1 | Overslags<br>år 2 | Overslags<br>år 3 |
|--------------------------------|-------------------|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Drift                          | 17<br>23<br>17    | 91<br>1.059<br>13    |                   |                   |                   |
| Anlæg/<br>Rådighedsbeløb       |                   |                      |                   |                   |                   |
| Finansiering via:              |                   |                      |                   |                   |                   |
| Drift andetsteds               | 13<br>20          | -1.150<br>-13        |                   |                   |                   |
| Afsat rådighedsbeløb           |                   |                      |                   |                   |                   |
| Låneoptagelse                  |                   |                      |                   |                   |                   |
| Afdrag og renter af<br>nye lån |                   |                      |                   |                   |                   |
| Kassebeholdning                |                   |                      |                   |                   |                   |

## Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

### Bilag

1. bevillingsrevision 2018 - Job og Velfærd

## **Punkt 4: Godkendelse af anlægsbevilling og skema A - Om- og tilbygning af Mølleparkens Plejecenter**

14/36166

### **Sagsresumé**

Mølleparkens Plejecenter om- og tilbygges fra nuværende 56 plejeboliger til 60 plejeboliger, herunder beboernes fælles boligareal.

Samtidig ombygges tilhørende servicearealer og dagcenter.

Byrådet skal jf. lov om almene boliger § 115 stk. 2 give tilsagn om opførelse af almene boliger med tilhørende serviceareal.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget, at Byrådet godkender

1. at der gives tilsagn om støtte til projektet ved at godkende skema A for syv nye boliger og fælles boligareal til alle boliger til en samlet anskaffelsessum på 15.315.327 kr., som finansieres med 88% lån på 13.477.488 kr., 2% beboerindskud på 306.306 kr., og 10% kommunal udgift på 1.531.533 kr.
2. at der gives tilsagn til ombygning af servicearealer ved at godkende skema A på 51.007.060 kr. inklusiv moms
3. ombygning af 53 eksisterende boliger på 6.887.775 kr., som finansieres af udstøttet lån
4. at der gives anlægsbevilling på brutto 63.450.100 kr. som efter fradrag af lån, beboerindskud og indtægter netto udgør 41.748.533 kr., finansieret af det resterende anlægsbudget under Social og Seniorudvalget på 40.834.000 kr. Det resterende beløb på 915.000 kr. findes inden for de eksisterende rammer. Såfremt der er behov for flytninger mellem politikområder sker det i forbindelse med 2. bevillingsrevision.
5. den gennemsnitlige månedlige husleje for ombyggede eksisterende boliger udgør 6.682 kr. og for nybyggede boliger 7.308 kr.  
Indskud for ombyggede eksisterende boliger udgør 17.000 kr., ægtefælleboliger 21.500 kr. og for nybyggede boliger 26.000 kr.
6. at skema B godkendes administrativt, såfremt det ikke overstiger skema A.

### **Sagsfremstilling**

Byrådet godkendte den 12. oktober 2016 projektorganisering og tidsplan for ombygning af Mølleparkens Plejecenter.

I forbindelse med budgetaftalen for 2016 og overslagsår 2017-2019 blev det besluttet, at projektet genberegnes.

Seniorudvalget vedtog den 11. oktober 2017, at der skulle indgås totalrådgiverkontrakt med SKALA arkitekterne A/S til at løse opgaven omkring om- og tilbygning af Mølleparkens Plejecenter. Derudover er der indgået kontrakt med følgende underrådgivere: JKA Arkitekter APS, NIRAS A/S, BRINK BRANDENBURG arkitektur og Jeanet Lemche.

Byggeriet vil omfatte renovering og udvidelse af plejecentrets boliger, fællesarealer, dagcenter og servicearealer.

Af de eksisterende 56 boliger nedlægges tre boliger, og der bygges syv nye boliger. Efter om- og tilbygning vil Mølleparkens plejecenter bestå af 60 plejeboliger, som bliver samlet i én boligafdeling.

Alle boliger er plejeboliger, jf. lov om almene boliger § 105.

## **Om- og tilbygning af plejeboliger**

Der opføres syv nye plejeboliger og nye fællesarealer på i alt 680 m<sup>2</sup>. En bolig ombygges i nuværende fælles boligareal, tre boliger nedlægges og ombygges til serviceareal, og en bolig nedlægges og ombygges til fælles boligareal.

Anskaffelsessummen holdes inden for maksimumbeløbet på almen byggeri for ældreboliger, på 22.600 kr. pr. m<sup>2</sup>.

Anskaffelsessummen er beregnet til 15.315.327 kr. inklusiv moms. Der er ingen momsrefusion på boliger. Udgifterne finansieres ved 88% lån hos Kommunekredit, 2% beboerindskud og 10% kommunal udgift.

De syv nye boliger opføres i eksisterende servicearealer. Værdien af den eksisterende bygning medtages som en udgift i anskaffelsessummen, og indtægten tilføres kommunen.

Der modtages tilskud fra staten på 40.000 kr. pr. bolig, når der samtidig afholdes udgifter til servicearealer.

I de eksisterende 53 boliger foretages en nænsom renovering og ombygning. Renoveringen gennemføres med et understøttet lån på 6.887.775 kr., som afdrages og forrentes via beboernes husleje.

Ved nedlæggelse af tre boliger som almene boliger, og ombygning af dem til serviceareal skal en forholdsmæssig andel af lånet indfries, svarende til ca. 2.200.000 kr.

Der er i dag fire ægtefælleboliger, som reduceres til to ægtefælleboliger. Alle boliger er indflytningsklare 1. januar 2021.

## **Om- og tilbygning af servicearealer, dagcenter og produktionskøkken**

Efter om- og tilbygning vil der i alt være 4.141 m<sup>2</sup> serviceareal, hvoraf 920 m<sup>2</sup> er kælder.

Udgifterne til om- og tilbygning af servicearealer udgør 51.007.060 kr. inklusiv moms. Der er momsrefusion på udgifterne til servicearealer på i alt 9.760.060 kr. Den kommunale udgift udgør 41.247.000 kr. eksklusiv moms.

Servicearealerne ombygges i 2019-2020.

## Samlet økonomi

| Udgifter:                                                          | Kr.         |
|--------------------------------------------------------------------|-------------|
| Opførelse af syv nye plejeboliger med tilhørende fælles boligareal | 15.315.327  |
| Lån 88%                                                            | -13.477.488 |
| Beboerindskud 2%                                                   | -306.306    |
| Kommunal udgift til boliger, 10%                                   | 1.531.533   |
| Ombygning af eksisterende boliger                                  | 6.887.775   |
| Ustøttet lån til ombygning                                         | -6.887.775  |
| Opførelse og ombygning af servicearealer                           | 51.007.060  |
| Momsrefusion på servicearealer                                     | -9.760.060  |
| Kommunal udgift til servicearealer, 100%                           | 41.247.000  |
| Indtægter:                                                         |             |
| Værdi er eksisterende kommunal grund/bygning til nye boliger       | -750.000    |
| Tilskud til etablering af serviceareal – syv boliger af 40.000 kr. | -280.000    |
| Indtægter i alt                                                    | -1.030.000  |
| Samlet kommunal udgift                                             | 41.748.533  |

Der er i Social- og Seniorudvalgets anlægsbudget prioriteret midler til ombygning af Mølleparkens Plejecenter på i alt 40.834.000 kr. Midlerne er afsat som rådighedsbeløb i 2017 (overført til 2018), 2018-2020.

Projektet koster 915.000 kr. mere, end der er afsat i de prioriterede midler til området. Beløbet findes inden for de eksisterende rammer. Såfremt der bliver behov for flytninger mellem politikområder sker det i forbindelse med 2. bevillingsrevision 2018.

Ved opførelse af nye almene boliger og servicearealer skal kommunalt tilsagn gives og indberettes i BOSSINF via skema A (tilsagn), skema B (godkendt specificeret anskaffelsessum) og skema C (endeligt byggeregnskab).

Skema B skal godkendes senest 15 måneder efter skema A, og kan gøres administrativt, såfremt udgifterne på skema B ikke overskrider skema A.

## Husleje og indskud

Der om- og tilbygges fælles boligareal.

Ved tilbygning af fælles boligareal øges boligernes m<sup>2</sup>, idet der i BBR medregnes m<sup>2</sup> i egen bolig og en andel af fællesarealet, fordelt på de 60 boliger.

Der bliver fremover fem boenheder med 12 boliger og tilhørende fællesareal.

De eksisterende boliger vil efter tilbygning af nye fælles boligarealer stige mellem 5 og 8 m2 pr. bolig. Boligerne er mellem 57 m2 og 75 m2. De to ægtefælleboliger er 87 m2.

Den månedlige husleje vil stige fra gennemsnitlig 5.703 kr. til 6.692 kr. i boligerne på Møllehaven (bolig 29-60).

Den månedlige husleje vil stige fra gennemsnitlig 6.093 kr. til 6.672 kr. i boligerne på Damhaven (bolig 1-24).

Den månedlige husleje vil stige fra gennemsnitlig 7.671 kr. til 8.197 kr. i ægtefælleboligerne.

Den månedlige husleje i de nybyggede boliger er gennemsnitlig 7.308 kr.

Efter fradrag af boligstøtte stiger den månedlige husleje mellem 0 og 500 kr., for en beboer som kun har sin pension som indtægt.

Nuværende indskud i eksisterende boliger udgør mellem 11.700 kr. og 14.902 kr. og øges til 17.000 kr.

Indskud i ægtefælleboliger udgør i dag 16.650 kr. og øges til 21.500 kr.

Indskud i nybyggede boliger vil udgøre 26.000 kr.

Indskuddet opkræves, når boligerne er renoverede.

Beboeren har mulighed for at søge lån til boligindskud.

### **Sundhedsmæssige konsekvenser**

Ingen

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Økonomiforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en samlet netto anlægsbevilling på 41.749.000 kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i årene 2018-2020 på 40.834.000 kr. og det resterende beløb på 915.000 kr. findes inden for de eksisterende rammer.

Af rådighedsbeløbet er der allerede brugt 1.055.000 kr. tidligere år.

### **Bevillingsskema**

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

| Politik<br>område | Budget år<br>2018 | Overslags<br>år 2019 | Overslags<br>år 2020 | Overslags<br>år 2021 |
|-------------------|-------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
|-------------------|-------------------|----------------------|----------------------|----------------------|

Drift

|                                |       |         |         |         |         |
|--------------------------------|-------|---------|---------|---------|---------|
| Anlæg/<br>Rådighedsbeløb       |       |         |         |         |         |
| Boligarealer                   | 23.99 |         |         |         | 1.700   |
| Servicearealer                 | 23.99 | 3.945   | 10.252  | 10.252  | 1.247   |
| Tilskud                        | 23.99 |         | 30.000  | 5.000   | -280    |
| Salg af jord                   | 23.99 |         |         |         | -750    |
| Finansiering via:              |       |         |         |         |         |
| Drift andetsteds               |       |         |         |         |         |
| Afsat<br>rådighedsbeløb        |       |         |         | -10.000 |         |
|                                |       | -11.613 | -18.166 |         |         |
| Budget indenfor<br>rammer      |       |         |         | -915    |         |
| Låneoptagelse                  | 03.05 |         |         |         | -20.366 |
| Indskud                        | 03.05 |         |         |         | -306    |
| Afdrag og renter af<br>nye lån |       |         |         |         |         |
| Kassebeholdning                |       | 7.668   | -22.086 | -4.337  | 18.755  |

## Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018

Udvalget anbefaler indstillingen.

### Bilag

Følgrebrev skema A ansøgning

Mølleparken Plejecenter - Skema A-ansøgning - Tegningsmappe til Skema A

## **Punkt 5: Godkendelse af forlængelse af hjemmeplejeområdets fritvalgskontrakter**

17/22674

### **Sagsresumé**

Byrådet godkendte den 30. september 2015, at leverandørerne CaRas I/S og Danske Diakonhjem Fritvalg blev tildelt kontrakter på levering af hjemmeplejeydelser i Sønderborg Kommune. Kontrakterne blev indgået efter et udbud med kontraktstart 1. januar 2016. Kontrakterne blev indgået for en 4-årig periode med option på forlængelse i to år.

Byrådet skal tage stilling til, om kommunen ønsker at udnytte optionen på forlængelse af kontrakterne.

Leverandørerne lever op til kontraktgrundlaget, og forvaltningen har et godt og velfungerende samarbejde med leverandørerne omkring levering af hjælp til kommunens borgere. Forvaltningen indstiller derfor til Byrådet, at kontrakterne forlænges i to år.

Fra 1. juli 2018 er kommunerne forpligtet til at have en skriftlig beredskabsplan for konkurs hos private hjemmeplejeleverandører. Sønderborg Kommune har udarbejdet en beredskabsplan.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget, at Byrådet godkender, at

- kontrakterne med leverandørerne CaRas I/S og Danske Diakonhjem Fritvalg forlænges i to år fra den 1. januar 2020.

### **Sagsfremstilling**

Byrådet besluttede den 5. november 2014 at sende hjemmehjælpsområdet i udbud i henhold til fritvalgsbestemmelserne i serviceloven. Udbuddet blev afholdt som et begrænset udbud, hvorefter der blev indgået kontrakter med de to vindere af udbuddet med kontraktstart 1. januar 2016. Der blev indgået en 4-årig kontrakt med option på forlængelse i op til to år.

Det er op til Sønderborg Kommune at beslutte, om optionen på forlængelse skal udnyttes. Leverandørerne skal informeres senest den 1. juli 2019, hvis kommunen beslutter at forlænge kontrakterne. Hvis optionen udnyttes, ophører kontrakterne uden særskilt opsigelse ved optionens udløb den 31. december 2021.

Udnyttes optionen ikke, ophører samarbejdet med de nuværende leverandører den 31. december 2019.

Fra 2016 er borgernes ret til frit valg af leverandør imødekommet via udbudsmodellen, hvor kommunen har udbudsudsat den personlige og praktiske hjælp samt de uddelegerede sundhedslovsydelser. Fire virksomheder indgav tilbud, og der blev indgået kontrakt med CaRas pleje og omsorg og Danske Diakonhjem Fritvalg.

Inden den nuværende kontrakt udløber ved udgangen af 2019 - eller senest ved udgangen af 2021 - skal kommunen træffe beslutning om hvilken model der efterfølgende skal sikre borgernes ret til frit valg af leverandør.

På baggrund af forvaltningens erfaringer med henholdsvis godkendelses- og udbudsmodel vurderes det, at det sammenlagt kan tage op til et år at gennemføre processen.

Det er forvaltningens vurdering at:

- Leverandørerne lever op til kontraktgrundlaget.
- Forvaltningen har et godt og velfungerende samarbejde med leverandørerne omkring levering af hjælp til kommunens borgere.

Derfor indstiller forvaltningen til at Byrådet benytter sig af muligheden for at forlænge kontrakterne med to år.

En forlængelse af kontrakten vil ikke medføre yderligere økonomiske konsekvenser set i lyset af, at de private leverandører afregnes for levering af de visiterede timer og at de nuværende timepriser fastholdes med en årlig pris- og lønfremskrivning.

Beslutning om at forlænge kontrakten ligger alene hos kommunen. Leverandørens udgangspunkt er, at virksomheden har kontrakt på 6 år, med mindre kommunen ikke benytter sig af muligheden for at forlænge kontrakten.

CMU, Ældrerådet og Handicaprådet orienteres om Byrådets beslutning.

### **Sundhedsmæssige konsekvenser**

Der er foretaget en screening af forslaget sundhedsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes ikke at have sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Udvalget anbefaler indstillingen.

### **Bilag**

Kontrakt med fritvalgsleverandører af hjemmeplejeydelser mv.

## **Punkt 6: Godkendelse af ny driftsaftale - Sønderborg Kvinde- & Krisecenter**

18/14976

### **Sagsresumé**

Sønderborg Kommune har driftsaftale med den selvejende forening Sønderborg Kvinde- & Krisecenter om midlertidig botilbud til voldsramte kvinder. Det kommunale driftstilskud udgør i 2018 2,722 mio. kr.

Driftsaftalen revideres hvert andet år. Der er udarbejdet forslag til revideret driftsaftale, hvor nye udviklingsmål for 2018 – 2020 er indskrevet. Mål, der er lavet i respekt for, at det gode liv defineres individuelt og med udgangspunkt i værdierne i Sønderborg Kommunes Socialpolitik.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget, at Byrådet godkender

- driftsaftalen med den selvejende institution Sønderborg Kvinde- & Krisecenter.

### **Sagsfremstilling**

Kommunerne skal, jf. lov om social service § 109, tilbyde midlertidige botilbud til kvinder, der har været udsat for aktuel vold, trusler om vold eller tilsvarende akutte kriser i relation til samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn. Kvinder og børn skal tilbydes omsorg og støtte under opholdet, ligesom der kan tilbydes psykologsamtaler til børnene.

I Sønderborg Kommune varetages opgaven af den selvejende forening Sønderborg Kvinde- & Krisecenter.

Der er udarbejdet forslag til revideret driftsaftale. Forslaget beskriver rammerne for centrets virke og dermed betingelserne for det kommunale driftstilskud.

Kvalitetsmål fra tidligere år videreføres i fremtidig indsats for 2018–2020 efter aftale med centerlederen på Sønderborg Kvinde- & Krisecenter. Begrundelsen er, at der i 2017 både har været ansættelse af ny centerleder og udskiftning i bestyrelsen.

Revidering af driftsaftalen følger revidering af kvalitetsstandarden for Sønderborg Kvinde- og Krisecenter.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Udvalget anbefaler indstillingen.

**Bilag**

Revideret driftsaftale

## **Punkt 7: Godkendelse af revideret kvalitetsstandard for Sønderborg Kvinde- & Krisecenter**

18/8301

### **Sagsresumé**

Kommunerne skal tilbyde midlertidige botilbud til kvinder, der har været udsat for aktuel vold, trusler om vold eller tilsvarende kriser i relation til familie- og samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, som modtager omsorg og støtte under opholdet.

I Sønderborg Kommune varetages opgaven af den selvejende forening Sønderborg Kvinde- & Krisecenter.

Der er udarbejdet forslag til revideret kvalitetsstandard, der beskriver det serviceniveau, som tilbydes i Sønderborg Kommune. Kvalitetsstandarden beskriver rammerne for centrets virke og dermed betingelserne for det kommunale driftstilskud.

Forslaget til kvalitetsstandarden fastholder det nuværende serviceniveau.

Social- og Seniorudvalget har beslutningskompetencen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget, at godkende

- den reviderede kvalitetsstandard for Sønderborg Kvinde- & Krisecenter.

### **Sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen fastsætter en kvalitetsstandard for kommunens kvindekrisecentre efter § 109 i lov om social service.

Det er pålagt kommunalbestyrelsen, at kvalitetsstandarden for Kvinde- & Krisecentret skal revideres mindst hvert andet år samtidig med revideringen af driftsaftalen.

Der er udarbejdet forslag til en revideret kvalitetsstandard, der beskriver det serviceniveau, som tilbydes i Sønderborg Kommune. Kvalitetsstandarden beskriver rammerne for centrets virke og dermed betingelserne for det kommunale driftstilskud.

Målene for den fremtidige indsats i den tidligere kvalitetsstandard var:

1. styrkelse af systematik i udredning og målopfølgning på krisecentre
2. udvikling af målgrupperettede forløb og metodebeskrivelser
3. afprøvning af metoder

4. helhedsorienteret og tværsektoriel indsats.

Alle fire mål fra den tidligere kvalitetsstandard er fortsat i udvikling og inddrages også i den fremtidige indsats for 2018 – 2020.

I det reviderede materiale er der få ændringer:

- en ny bekendtgørelse om egenbetaling for ophold i boformer efter servicelovens § 109, er trådt i kraft 1. januar 2018 og er indskrevet
- klageadgang er indskrevet
- værdierne fra Sønderborg Kommunes Socialpolitik 2017 – 2020 er indarbejdet.

Kvalitetsstandarden har været høring i Udsatterådet og Handicaprådet.

Høringssvarene er behandlet og indarbejdet.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Godkendt.

### **Bilag**

Høringssvar fra Handicapråd

Sammenfatning af høringssvar

Høringssvar fra Udsatterådet

Kvindekrisecenter, revideret kvalitetsstandard

## **Punkt 8: Udpegning af medlemmer til Udsatterådet**

17/42332

### **Sagsresumé**

Forretningsorden for Udsatterådet i Sønderborg Kommune blev godkendt af Social- og Seniorudvalget den 8. maj 2018.

Forvaltningen Job og Velfærd og medlemmer fra Social- og Seniorudvalget har afholdt et dialogmøde den 16. maj 2018, hvor det var muligt for interesserede borgere og lokale frivillige organisationer at høre yderligere om arbejdet i Udsatterådet.

I perioden op til dialogmødet samt på selve dialogmødet var det muligt at indstille kandidater til medlem i Udsatterådet.

Ifølge forretningsorden § 3, stk. 3 skal Social- og Seniorudvalget udpege formand og medlemmer ud fra de indkomne indstillinger.

Social- og Seniorudvalget har beslutningskompetencen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget, at

1. Udpege formanden for Udsatterådet
2. Udpege medlemmer til Udsatterådet.

### **Sagsfremstilling**

Udsatterådet skal varetage de overordnede og generelle interesser for udsatte borgere i kommunen. Rådet skal arbejde for alle former for udsathed og være med til at forstærke det fælles ansvar for socialt udsatte.

Kandidater kan være:

- lokale frivillige organisationer der varetager målgruppens interesse
- borgere med udsattebaggrund eller et særligt engagement i området.

Der er siden dialogmødet indstillet kandidater. Ud fra de indstillede kandidater skal Social- og Seniorudvalget udpege formand, medlemmer og stedfortrædere til Udsatterådet.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

1. Rudi Cagnelli udpeges som formand for Udsatterådet.

2. Følgende er udpeget til Udsatterådet:

- Britt Gaarn-Larsen - Kirkens korshær (stedfortræder Jannie Hansen)
- Birgit Petersen - Sind Sønderborg (Frede Petersen)
- Astrid Jensen - Frelsens Hær (Stedfortræder Lone Hertz)
- Tina Fogt – Frelsens Hær
- Soleymann Amari – Frelsens Hær
- Rudi Cagnelli – borger med særlig engagement på området
- Mogens Jensen – borger med særlig engagement på området
- Chrestine Møller – Politiet
- Helle Schultz – ledelsesrepræsentant Sønderborg Kommune
- Linda Holtz Pedersen - Gadesygeplejerske Sønderborg Kommune
- Malene Heise Tramm – medarbejder i Udsatteteamet Sønderborg Kommune.

## Punkt 9: Beslutning om naturvejledning for plejecentre og daghjem

17/33245

### Sagsresumé

Sønderborg Byråd besluttede i budgetaftalen for budget 2017 og 2018 at afsætte 0,5 mio. kr. årligt til ansættelse af en naturvejleder for plejecentre og daghjem.

Naturvejlederen skal i samarbejde med de enkelte plejecentre arrangere aktiviteter, hvor beboere og daghjemsbrugere aktiveres i og med naturen.

Med midlerne blev der den 1. maj 2017 ansat en biolog til opgaven som naturvejleder. Naturvejlederen er ansat til udgangen af april 2019.

Erfaringerne med naturvejlederen har været positive. Borgerne deltager i naturaktiviteterne, og oplever et øget fokus på natur og udeliv i hverdagen.

Social- og Seniorudvalget har beslutningskompetencen.

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget, at godkende en af følgende muligheder:

1. medtages i budgetforhandlingerne 2019
2. naturvejledningen fortsætter og finansieres via bloktilskudsmidler til klippekort
3. naturvejledningen stopper efter projektperiodens udløb.

### Sagsfremstilling

Naturvejledning og udeliv for plejecentre og daghjemmene i Sønderborg Kommune har haft til formål at:

- formidle og bibringe beboerne og daghjemsbrugere udelivs-oplevelser
- bringe udelivsoplevelser ind på plejecentrene og i daghjemmene.

Udgangspunktet for at have en naturvejleder på plejecentrene, har været at skabe endnu mere fokus på naturens positive egenskaber overfor beboere og daghjemsbrugere og bidrage til øget livskvalitet og rehabilitering. Derudover har det været vigtigt at plejepersonalet får viden omkring naturens indvirkning på beboerne, med særligt fokus på beboere og borgere med en demens sygdom.

I løbet af det første år, har naturvejlederen gennemført følgende aktiviteter i samarbejde med plejecentre og daghjem:

| Periode | Antal ture | Antal beboere |
|---------|------------|---------------|
|---------|------------|---------------|

|                                 |     |       |
|---------------------------------|-----|-------|
| 1. maj 2017 – 31. december 2017 | 92  | 723   |
| 1. januar 2018 – 31. april 2018 | 84  | 512   |
| I alt                           | 176 | 1.235 |

Det er aktiviteter som fx:

- arbejde med træ - bygge fuglekasser, insekthotel, højbede med mere
- udflugter til strand, skov, landbrug, kolonihaver, sort sol med mere
- deltagelse i beplantning, lugning og høstning af højbede
- aktiviteter med skoleklasser og naturskolerne
- 1:1 aktiviteter med beboere og borgere med svær demens.

Beboere og daghemsbrugere deltager og drager stor nytte af oplevelser i naturen. Beboere og daghemsbrugere udtrykker stor begejstring for naturvejlederens aktiviteter. De har ligeledes givet udtryk for, at de finder glæde ved at gøre nytte med praktiske gøremål, lære nye ting om naturen og skaber nye relationer.

Byrådets projektmidler til naturvejledning stopper med udgangen af april 2019.

Forvaltningen ser følgende tre muligheder:

1. medtages i budgetforhandlingerne 2019
2. naturvejledningen fortsætter og finansieres via bloktilskudsmidler til klippekort
3. naturvejledningen stopper efter projektperiodens udløb.

For at bevare det kontinuerlige fokus på natur og udeliv, anbefaler forvaltningen, at naturvejledningen fortsætter og finansieres via bloktilskudsmidler til klippekort som mulighed nr. 2.

Ældrerådet orienteres efterfølgende om Social- og Seniorudvalgets beslutning.

## **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Mulighed 1 godkendt.

## **Bilag**

Status på naturvejledning for plejecentre og daghjem maj 2018

# **Punkt 10: Drøftelse af driftsprioriteringer til budgetårene 2019-2022 - Social- og Seniorudvalget**

18/13880

## **Sagsresumé**

Forvaltningen fremlægger forslag til en politisk drøftelse af driftsprioriteringer inden for udvalgets eksisterende driftsrammer, herunder effektiviseringsforslag eller budgetreducerende tiltag.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at drøfte

- de fremlagte driftsprioriteringer

## **Sagsfremstilling**

Jævnfør budgetstrategien for 2019-2022 skal fagudvalgene drøfte driftsprioriteringer inden for egne driftsrammer.

Social- og Seniorudvalget har tidligere drøftet driftsprioriteringerne på møderne i april og maj.

I strategien fremgår ligeledes, at Direktionen udarbejder effektiviseringsforslag med henblik på godkendelse i Økonomiudvalget i august 2018. Hver direktør har derved en bunden opgave i at fremsætte effektiviseringsforslag frem mod august 2018 – og i den forbindelse løbende holde sit fagudvalg orienteret i processen.

I tillæg hertil fremlægges i forbindelse med budgetlægningen forslag til håndtering af yderligere effektiviserings- og budgetreducerende krav med henblik på overholdelse af likviditetsmålet i 2022.

I forbindelse med godkendelse af budgetstrategien for budget 2019-22 blev de forudsatte effektiviseringsgevinster fremrykket, således at budgetreducerende tiltag for 35 mio. kr. skal gennemføres fra 2019.

Økonomiudvalget har på mødet i april drøftet en fordeling pr. udvalg af de 35 mio. kr. på henholdsvis service- og overførselsområdet, hvor Social- og Seniorudvalgets andel udgør 6,567 mio. kr. Økonomiudvalget har pålagt forvaltningen at igangsætte arbejdet med budgetreduktion for samlet 6,567 mio. kr. Hvert fagudvalg og fagforvaltning skal udarbejde forslag, som fremlægges for Økonomiudvalget til august 2018.

Forslag til driftsprioriteringer vil, efter udvalgenes behandlinger, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2019-2022 som særskilt bilag.

Forslag til drøftelse fremlægges på mødet.

## **Sundhedsmæssige konsekvenser**

Ingen

## **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Driftsprioriteringer m.m. vil indgå i den politiske budgetfase.

## **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Drøftet.

## **Bilag**

Pejlemærker fra Økonomiudvalget 18.04.18

# **Punkt 11: Drøftelse af anlægsbudgettering 2019-2022 - Social- og Seniorudvalget**

18/13880

## **Sagsresumé**

Udvalgene drøfter på møderne i april, maj og juni potentielle nye anlægselementer. Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2019-22 som særskilt bilag.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at drøfte

- de fremlagte anlægselementer

## **Sagsfremstilling**

Jævnfør budgetstrategien for 2019-22 skal fagudvalgene drøfte og indstille potentielle nye anlægselementer til budget 2019-22 på udvalgenes junimøder.

Social- og Seniorudvalget har tidligere drøftet anlægsprioriteringerne på møderne i april og maj.

Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2019-22 som særskilt bilag.

På Social- og Seniorvalgets område fremlægges der ingen ønsker til anlægselementer til budget 2019-2022.

## **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet eventuelle anlægselementer vil indgå i den politiske budgetfase.

## **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Drøftet.

## Punkt 12: Drøftelse af borgerrådgiverens årsberetning for 2017

18/1919

### Sagsresumé

Borgerrådgiveren skal i henhold til kultur-, borger- og fritidsudvalgets beslutning den 11. oktober 2016 udarbejde en årsberetning som forelægges Byrådet til godkendelse.

Borgerrådgiverens årsberetning for 2017 forelægges hermed til Byrådets godkendelse.

Årsberetningen har været forelagt på Direktionsmødet den 16. april 2018.

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byrådet at godkende

- Borgerrådgiverens årsberetning for 2017

### Sagsfremstilling

Årsberetningen for 2017 giver et overblik over antallet, formen og arten af borgerhenvendelser i årets løb og herunder hvilke af kommunens afdelinger, henvendelserne berører. Årsberetningen indeholder borgerrådgiverens anbefalinger, som afspejler mulige udviklingsfelter i Sønderborg Kommunes forvaltninger. Af årsberetningen fremgår også forvaltningernes opfølgning på anbefalingerne fra årsberetningen for 2016.

I 2017 kom der 449 henvendelser, hvilket er færre end i 2016, men nogenlunde svarende til antallet de foregående år.

### Oversigt over henvendelser - fordelt på forvaltninger

| Forvaltning:                     | Antal henvendelser |      |      |      |
|----------------------------------|--------------------|------|------|------|
|                                  | 2014               | 2015 | 2016 | 2017 |
| Fællesstabe (KD og økonomi)      | 12                 | 6    | 6    | 11   |
| Borger, Beskæftigelse og Sundhed | 217                | 203  | 213  | 122  |
| Børn og Uddannelse               | 38                 | 47   | 56   | 37   |
| Social og Senior                 | 83                 | 73   | 71   | 77   |
| Land, By og Kultur               | 27                 | 22   | 43   | 31   |
| Andet                            | 109                | 118  | 166  | 171  |
| I alt                            | 486                | 469  | 555  | 449  |

Det er især bemærkelsesværdigt at der har været et stort fald i antallet af henvendelser til Borger, Beskæftigelse og Sundhed.

Indholdsmæssigt drejer henvendelserne sig om kommunikation mellem borger og kommune, om vejledning, om forvaltningsretlige principper og metoder, om god forvaltningskik eller langtrukken sagsbehandling. Borgerrådgiveren har vejledt borgerne om deres rettigheder i forhold til kommunens sagsbehandling, har undersøgt og opklaret en lang række uklarheder og misforståelser, har vejledt og bistået ved ansøgninger m.v. til diverse myndigheder og har givet sparring og skrivehjælp til at udforme klager over diverse afgørelser.

Hjælp til at finde "vej igennem systemet" og frem til den rigtige medarbejder eller afdeling i eller udenfor Sønderborg Kommune efterspørges jævnligt.

Borgerrådgiveren anbefaler, at:

forvaltningerne udarbejder eller udbedrer deres procedurer for hvordan afviste og tilbageviste klagesager fra Ankestyrelsen (og eventuelle andre klageinstanser) håndteres, herunder i forhold til sagsbehandlingsfrister.

forvaltningerne vedbliver med aktivt at involvere og indgår i et tæt samarbejde med borgerrådgiveren. Dels om hurtig og hyppig dialog og opfølgning på henvendelser til borgerrådgiveren fra borgerne. Dels i form af at borgerrådgiveren deltager på et ledelsesmøde, på kurser og temadage eller i principielle drøfter om håndtering af vanskelige sager eller vanskelige borgere.

forvaltningerne er opmærksomme på at sikre overholdelse af reglerne i den nye Persondatabeskyttelsesforordning.

I forlængelse af Byrådets godkendelse overdrages anbefalingerne i borgerrådgiverens årsberetning for 2017 til implementering i forvaltningen.

### **Sundhedsmæssige konsekvenser**

Ingen

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Ingen

### **Beslutning Byrådet den 25-04-2018**

Godkendt, med den tilføjelse at beretningen sættes på dagsorden til drøftelse i de respektive fagudvalg.

### **Supplerende indstilling Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at drøfte

- Borgerrådgiverens årsberetning for 2017

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Drøftet.

### **Bilag**

Borgerrådgiverens årsberetning 2017

# **Punkt 13: Drøftelse af styrkede aktivitets- og beskæftigelsesmuligheder**

17/33924

## **Sagsresumé**

Socialudvalget godkendte den 7. marts 2017 en udviklingsstrategi for det specialiserede voksenområde for 2017 – 2020. Derudover godkendte Byrådet den 5. april 2017 ny Socialpolitik for psykiatri-, handicap og udsatteområdet. Både Socialpolitikken og Udviklingsstrategien sætter retningen for socialområdet nu og de kommende år.

Som led i implementeringen af Udviklingsstrategien, arbejdes der med et fokusområde, der omhandler styrkede aktivitets- og beskæftigelsesmuligheder.

Udgangspunktet for arbejdet understøttes af baggrundstal og datamateriale som forvaltningen præsenterer på mødet.

Der ønskes en drøftelse med Social- og Seniorudvalget.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalg at drøfte

- temaet ”styrkede aktivitets- og beskæftigelsesmuligheder”

## **Sagsfremstilling**

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse efter Servicelovens § 103 til personer under folkepensionsalderen, der på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning.

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aktivitets – og samværstilbud efter Servicelovens § 104 til personer med betydeligt nedsat fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne eller særlige sociale problemer til opretholdelse af eller forbedring af personlige færdigheder eller livsvilkår.

Sønderborg Kommunes tilbud efter servicelovens § 103 og 104 til borgere med udviklingshæmning varetages primært af SAABU og foregår på 4 værksteder fordelt i kommunen.

Målgruppen og indsatserne inden for aktivitets – og beskæftigelsesområdet er i bevægelse i disse år. Indsatserne skal matche borgernes potentiale bedst muligt og skabe så stor beskæftigelseseffekt som muligt.

SAABU arbejder derfor på at borgerne integreres tættere på det ordinære arbejdsmarked og i nærmiljøet.

Gruppen af unge udviklingshæmmede har andre behov end de ældre udviklingshæmmede. Rehabiliteringsindsatsen viser, at de unge, med let støtte fra pædagogisk personale, integreres nemmere på det ordinære arbejdsmarked og i nærmiljøet.

Der er derfor behov for at nytænke tilbud og rammer i SAABU.

### Nuværende fordeling af borgere på de 4 enheder i SAABU:

| Enhed      | § 103     |           | § 104     |           | I alt     |           |
|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|            | Normering | Belægning | Normering | Belægning | Normering | Belægning |
| Østerlund  | 16        | 12        | 36        | 29        | 52        | 41        |
| Natur      | 7         | 11        | 17        | 21        | 24        | 32        |
| Søndervang | 21        | 21        | 50        | 57        | 71        | 78        |
| Alssund    | 12        | 7         | 29        | 41        | 41        | 48        |
| I alt      | 56        | 51        | 132       | 148       | 188       | 199       |

Under drøftelsen vil yderligere data fra aktivitets- og beskæftigelsesområdet, handicap, blive præsenteret.

Brugen af aktivitets- og samværstilbud drøftes endvidere i forbindelse med cafedrift i Humlehøj-Hallen jf. Sønderborg Kommunes budgetforlig for 2018.

### Bevillingsmæssige konsekvenser

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018

Drøftet.

### Bilag

Udviklingsstrategi 2017 - 2020

## **Punkt 14: Drøftelse af cafédrift i Humlehøj hallen**

18/20760

### **Sagsresumé**

Med Sønderborg Kommunes budgetforlig for 2018-2021 blev der indgået aftale om igen at åbne cafédrift i Humlehøj hallen i en forsøgsperioden fra sommeren 2018.

Der er et politisk ønske om at borgere, der har svært ved at få fodfæste på det ordinære arbejdsmarked, fremadrettet kan indgå i et arbejdsfællesskab med drift af Café i Humlehøj hallen for dermed at give borgergruppen mulighed for øget selvstændighed og inklusion i det omgivende samfund.

Forvaltningen vurderer, at Sønderborg Kommune ikke lovligt kan drive café i Humlehøj hallen på almindelige betingelser. Forvaltningen har udarbejdet et udkast til, hvordan alternativ cafédrift kan etableres.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalg at drøfte

- pilotprojektet om cafédrift i Humlehøj hallen.

### **Sagsfremstilling**

Med budgetforliget 2018-2021 var aftalepartierne enige om et pilotprojekt fra sommeren 2018 omkring kantinedrift i Humlehøj hallen.

I løbet af de sidste ti år har cafeteriaet været forpagtet ud i tre omgange. Den sidste forpagtning stoppede for godt tre år siden, og siden er det ikke lykkedes at finde en ny forpagter.

Projektet cafédrift i Humlehøj hallen går på tværs af relevante fagudvalg og giver borgere med særlige udfordringer mulighed for at blive en del af et arbejdsfællesskab.

Forvaltningen vurderer, at der er lovmæssige hindringer for Sønderborg Kommunes drift af et cafeteria. På den baggrund har forvaltningen opstillet to muligheder:

- A. Arbejdende værksted med butik og cafédrift i regi af beskyttet beskæftigelse  
I lokaler i Humlehøj hallen etableres arbejdende værksted og butik med glaskunst, keramik og håndarbejde mv. Som en del af dette tilbud, vil det være muligt at have cafédrift. Caféen kan fremstille et mindre sortiment af madvarer til salg for butikkens kunder.
- B. Café som socioøkonomisk virksomhed undersøges nærmere

### **A. Arbejdende værksted med butik og cafédrift i regi af beskyttet beskæftigelse**

I regi af den beskyttede beskæftigelse etableres et arbejdende værksted med butik, der blandt andet sælger glaskunst og håndarbejde. I tilknytning til butikken etableres en mindre café i Humlehøj hallen, som sælger sund mad og gerne lokal

produceret mad fx sandwich og frugt mv. i overensstemmelse med kommunes sundhedspolitik og kommunes fødevarestrategi.

Det arbejdende værksted og cafédrift kan være åbne eksempelvis hverdage kl. 8.00 – 19.00, og dermed bliver borgergruppen synlig i det omgivende samfund, og tilbuddet øger derfor muligheden for inklusion og selvstændighed. Beliggenheden i Humlehøj hallen giver også mulighed for øget bevægelse for målgruppen. Målgruppen for tilbuddet er borgere i beskyttet beskæftigelse, borgere der er visiteret til fleksjob og borgere på førtidspension, som ønsker at arbejde.

Etableringen af cafédrift i Humlehøj hallen skal ses i sammenhæng med brugen af aktivitets- og samværstilbud generelt herunder brugen af værkstederne Søndervang og Alssund.

#### B. Café som socioøkonomisk virksomhed undersøges nærmere

Forvaltningen ser desuden en mulighed for at gå i dialog med private eller en fond om at drive caféen som en socioøkonomisk virksomhed.

På udvalgmødet drøftes mulighederne og hvilke spørgsmål og afklaringer, forvaltningen skal arbejde med frem mod projektstart.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Drøftet.

## Punkt 15: Drøftelse af udkast til Byrådets Vision og Planstrategi

17/44902

### Sagsresumé

Byrådets *Vision og Planstrategi* indeholder Byrådets overordnede visioner og målsætninger for kommunens udvikling i byrådsperioden 2018 -2021.

Der er udarbejdet et udkast til *Vision og Planstrategi* med seks fokusområder.

Fagudvalgene har haft en indledende drøftelse på udvalgsmøderne i maj, og udkastet fremlægges nu til anden drøftelse.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social – og Seniorudvalget at drøfte

- udkast til Byrådets *Vision og Planstrategi 2018-2021*.

### Sagsfremstilling

Byrådet har i januar 2018 påbegyndt arbejdet med en integreret og samlet visions- og planstrategi, der skal gælde for de kommende fire år. *Vision og Planstrategi* skal udover en overordnet vision også indeholde målsætninger, ligesom lovens krav til planstrategi skal være opfyldt.

*Vision og Planstrategi* vedtages endeligt i august 2018. Det politiske arbejde med kommuneplanrevisionen påbegyndes umiddelbart efter vedtagelsen, og afsluttes inden udgangen af 2019.

Som optakt til Byrådets visionsseminar i marts 2018 blev der sendt et spørgeskema ud til samtlige nye byrådspolitikere med spørgsmål gående på det enkelte medlems vision og tanker for den kommende byrådsperiode. Disse besvarelser har dannet grundlaget for de efterfølgende visionsopstartsmøder i hvert enkelt fagudvalg.

Tilbagemeldinger fra de respektive fagudvalg er blevet brugt i planlægningen af visionsseminaret for Byrådet, og anvendt på selve seminaret. På visionsopstartsmøderne er givet en introduktion til arbejdet med en planstrategi og kommuneplan, samt at der har været et klart politisk ønske om at minimere antallet af mange politikker, strategier og planer.

Fra Byrådets visionsseminar i marts 2018 er der udarbejdet et udkast til *Vision og Planstrategi* med seks fokusområder. Tilbagemeldingerne fra udvalgenes visionsopstartsmøder har dannet udgangspunkt for definering af fokusområderne.

Udkast til *Vision og Planstrategi* fremlægges til fagudvalgenes drøftelse og kommentering.

Drøftelserne skal tage udgangspunkt i det brede politiske samarbejde på tværs af fagudvalg og politisk ståsted med henblik på, at *Vision og Planstrategi* bakkes op af et samlet Byråd.

Direktørerne samler fagudvalgenes afsluttende tilbagemeldinger, og *Vision og Planstrategi* revideres ved behov på baggrund af disse.

Herefter fremlægges Byrådets *Vision og Planstrategi* til politisk behandling med henblik på endelig godkendelse i august 2018.

Nedenfor følger en oversigt over processen indtil nu og frem til, at Byrådets *Vision og Planstrategi* fremlægges til politisk godkendelse i Byrådet i august 2018.

|                                |                                  |                                                                                                            |
|--------------------------------|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Januar og februar 2018         | Visionsseminar for fagudvalg     | Fagudvalgene udarbejder visioner                                                                           |
| 22. og 23. marts 2018          | Byrådets visionsseminar i Tønder | Byrådet drøfter og udarbejder indledende udkast til Vision og Planstrategi.                                |
| 2. og 3. maj og 8. og maj 2018 | Fagudvalgsmøder                  | Orientering om resultatet af visionsseminaret og drøftelse af foreløbigt udkast til Vision og Planstrategi |
| 6. og 7. juni og 12. juni 2018 | Fagudvalgsmøder                  | Drøftelse af udkast til Vision og Planstrategi                                                             |
| 20. juni 2018                  | Økonomiudvalgsmøde               | Vision og planstrategi samt kommuneplansrevision sendes i høring.                                          |
| 27. juni 2018                  | Byrådsmøde                       | Vision og Planstrategi samt kommuneplansrevision sendes i høring                                           |
| Juli-august 2018               | Offentlighedsperiode             |                                                                                                            |
| 22. august 2018                | Økonomiudvalgsmøde               | Vision og Planstrategi samt kommuneplansrevision indstilles til godkendelse.                               |
| 29. august 2018                | Byrådsmøde                       | Vision og Planstrategi samt kommuneplansrevision indstilles til godkendelse.                               |

## Bilag

Dagsorden

## **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Taget til efterretning.

## **Punkt 16: Orientering om Sønderborg Kommunes indsats på området for spiseforstyrrelser**

17/34618

### **Sagsresumé**

Socialstyrelsen udsendte den 2. november 2015 en landsdækkende central udmelding for borgere med svære spiseforstyrrelser. Som en del af udmeldingen skulle kommunerne afrapportere deres tilrettelæggelse af indsatsen til borgere med svære spiseforstyrrelser.

På baggrund af den centrale udmelding godkendte Socialudvalget på møde den 8. november 2016 forslag om en styrket indsats for borgere med diagnosticerede spiseforstyrrelser.

Som led i den politiske prioritering af området, blev der i februar 2017 etableret et specialiseret tilbud for voksne borgere med diagnosticeret spiseforstyrrelse.

Udvalget orienteres om Socialstyrelsens rapport samt om indsatsen i Sønderborg Kommune.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

Socialstyrelsen har vurderet kommunernes indsats til borgere med svære spiseforstyrrelser i forhold til, om der er det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud (kendetegnet ved en særlig målgruppe med behov for personale med høj faglig specialviden), samt hvorvidt der er den fornødne koordination og planlægning på tværs af kommunerne.

Socialstyrelsen har i marts 2018 udgivet en rapport med resultatet af vurderingen. Rapporten viser, at kommunerne anvender såvel matrikelløse indsatser, samt højt specialiserede tilbud, fortrinsvist i egen region.

Socialstyrelsen har på baggrund af en bekymring, der blev rejst af Det Faglige Råd for National Koordination i maj 2017, taget initiativ til en yderligere dialog med de syddanske kommuner om specialiseringsniveauet for deres matrikelløse indsatser til målgruppen. Socialdirektørforum i Syddanmark har i forlængelse heraf udarbejdet en samarbejdsaftale med Region Syddanmarks Pomonahuset, der er et højt specialiseret tilbud. Efter indgåelsen af samarbejdsaftalen med Pomonahuset, har Socialstyrelsen vurderet, at kommunerne i Syddanmark har en tilbudsstruktur, der dækker målgruppens behov.

Socialstyrelsen opfordrer i rapporten kommunerne til at have særlig fokus på styrelsens nationale retningslinjer for rehabilitering til borgere med svære spiseforstyrrelser fra november 2015. Socialstyrelsen ser derfor positivt på det specialiserede tilbud, der i februar 2017 blev etableret i Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommunes specialiserede tilbud har nu eksisteret i et år, og forvaltningen har udarbejdet en opfølgning på indsatsen.

Tilbuddet tager udgangspunkt i både Socialstyrelsens retningslinjer og i Sønderborg Kommunes rehabiliteringsstrategi. Tilbuddet er individuelt tilpasset og har fokus på at træne færdigheder til at leve et normalt liv ved at inddrage borgeren, de pårørende og netværket. Metoder og aktiviteter tilpasses den enkelte borgers behov og der arbejdes målrettet med social rehabilitering. Tilbuddet dækker blandt andet behovet for udslusningsforløb efter indlæggelse, hvor borgeren stadig har behov for specialiseret og massiv støtte efter endt indlæggelse.

I det specialiserede tilbud arbejdes der fokuseret på at udvikle borgeren mod et almindeligt aktivt hverdagsliv med sociale relationer, interesser, uddannelse og job. Tilbuddet er tilrettelagt meget fleksibelt og tilpasses den enkelte borger ud fra princippet om mindst mulig indgriben, hvor borgerne så vidt muligt fastholdes i deres hverdag med arbejde, skole m.m.

## **Status pr. april 2018**

- 3 borgere opholder sig på botilbud i andre kommuner
- 12 borgere er visiteret til det specialiserede tilbud

Af de 12 borgere, der i dag er visiteret til det specialiserede tilbud er det indtil videre lykkedes teamet at få tre borgere, der var i behandling i den almene psykiatri, stabiliseret så meget, at borgerne kan genoptage uddannelse mv.

Det specialiserede tilbud har nu eksisteret i over et år, og erfaringen fra det specialiserede team for spiseforstyrrelser viser som forventet, at de bedste resultater opnås ved at give borgerne støtte i eget hjem, fremfor at tilbyde dem ophold på et midlertidigt botilbud.

Indtræffer der alligevel et behov for akut overnatning for en borger med diagnosticeret spiseforstyrrelse, vil borgeren kunne tilbydes en akutbolig. Ligesom borgere med diagnosticeret spiseforstyrrelse også vil kunne tilbydes bolig i nær tilknytning til de lokaler, som anvendes til dels kontorfaciliteter og gruppe-forløb for borgere med diagnosticeret spiseforstyrrelse.

## **Børn med spiseforstyrrelser**

Forvaltningen leverer indsatser til borgere under 18 år, og forventer et stigende antal af borgere under 18 år, der diagnosticeres med spiseforstyrrelse. Derfor har forvaltningen indgået samarbejdsaftale med Børn, Uddannelse og Sundhed om varetagelse af den specialiserede indsats for børn med diagnosticerede spiseforstyrrelser.

## **Økonomi**

Den specialiserede indsats har en rammebevilling på 2,94 mio. kr. årligt. Oprettelsen af det specialiserede tilbud har betydet, at Sønderborg Kommune har kunnet hjemtage to borgere til et tilbud i deres nærmiljø. Hjemtagelsen af de to borgere har medført en besparelse på 2,4 mio. kr. årligt.

Forvaltningen arbejder kontinuerligt med at tilbyde kommunens specialiserede tilbud til borgere med diagnosticeret spiseforstyrrelse.

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Taget til efterretning.

## **Punkt 17: Orientering om ungeindsatsen - fælles borgere fælles indsatser**

18/20632

### **Sagsresumé**

I Sønderborg Kommune er der et politisk fokus på en sammenhængende kommunal ungeindsats der i højere grad tager udgangspunkt i borgernes behov. Job og Velfærd har derfor igangsat en proces med at etablere fælles indsatser til fælles borgere på ungeområdet.

Det betyder, at den unge på sigt får en fælles indsats og oplevelsen af en sammenhængende og fælles plan, med mål om uddannelse eller beskæftigelse, på tværs af funktioner og forvaltninger.

En fælles indsats på ungeområdet er i overensstemmelse med de nationale politiske ambitioner for den sammenhængende kommunale ungeindsats.

Arbejdsmarkedsudvalget orienteres om sagen.

Social- og Seniorudvalget orienteres, jf. delegationsplanen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

### **Sagsfremstilling**

Med baggrund i et politisk ønske om øget fokus på en sammenhængende ungeindsats har forvaltningen Job og Velfærd arbejdet med en analyse af de unge 18-25 årige, der modtager ydelser efter såvel lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, beskæftigelsesloven som lov om social service, serviceloven.

Sønderborg Kommune havde pr. 1. april 2018 ca. 580 unge mellem 18 og 25 år på uddannelseshjælp og i ressourceforløb. Af de unge på uddannelseshjælp var 19 vurderet som åbenlyst uddannelsesparate.

50% af de unge i ressourceforløb, og 17% af de unge på uddannelseshjælp modtager også socialpædagogisk støtte efter servicelovens §85.

På baggrund af analysen arbejder forvaltningen nu med at iværksætte fælles indsatser for de unge 18-25 årige, der modtager ydelser efter såvel beskæftigelsesloven som serviceloven. Job og Velfærd arbejder målrettet på, at fælles borgere modtager en fælles indsats og får oplevelsen af én plan. Det skal blandt andet ske ved at samtænke mentorordningen og socialpædagogisk støtte, hvor det er muligt.

Fælles indsatser skal understøtte det fokus Job og Velfærd har om, at borgerne møder færrest mulige sagsbehandlere/medarbejdere.

Endvidere vil Job og Velfærd arbejde med i endnu højere grad at implementere en tidlig indsats og et mere forebyggende sigte i indsatsen på socialområdet.

Næste skridt mod at etablere en fælles ungeindsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet er, at forvaltningen Job og Velfærd sammen med forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed arbejder med implementeringen af FGU reformen, især med henblik på at kunne leve op til kravet om, at den unge får en kommunal kontaktperson og én fælles plan med mål om uddannelse eller beskæftigelse.

Regeringen og en bred kreds af Folketingets partier indgik i efteråret 2017 "Aftale om bedre veje til uddannelse og job". Aftalen indeholder blandt andet en ny uddannelsespolitisk målsætning om, at alle 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse, være i uddannelse eller beskæftigelse, krav om en sammenhængende ungeindsats i kommunerne samt etablering af en ny institutionsstruktur for den forberedende grunduddannelse (FGU).

FGU omfatter de uddannelsesstilbud, der er rettet mod unge som ikke umiddelbart kan påbegynde en ordinær ungdomsuddannelse. Kommunerne får med reformen det fulde ansvar for at gøre alle unge parat til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Taget til efterretning.

# **Punkt 18: Orientering om magtanvendelse - årsberetning for 2017**

18/19671

## **Sagsresumé**

I særlige undtagelsestilfælde kan kommunen beslutte at anvende magt over for borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, for at afværge risikoen for eller forhindre yderligere personskade. Kommunen kan også undtagelsesvis beslutte at anvende magt over for disse borgere i personlige hygiejnesituationer af hensyn til den enkeltes almene velbefindende.

Forvaltningen udarbejder hvert år en årsberetning om magtanvendelse på voksenområdet, så kommunalbestyrelsen kan følge udviklingen på området og vurdere behovet for opfølgning.

Årsberetningen for 2017 viser, at antallet af indberettede magtanvendelser steg fra 158 i 2016 til 182 i 2017. Antallet af borgere, der har været anvendt magt over for, er dog faldet fra 48 i 2016 til 46 i 2017.

Social- og Seniorudvalget orienteres.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

## **Sagsfremstilling**

Årsberetningen om udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed over for de borgere, som kommunalbestyrelsen er ansvarlig for, skal årligt forelægges kommunalbestyrelsen.

Grundlaget for årsberetningen er de indberetninger af magtanvendelse foretaget over for voksne i 2017, som forvaltningen Job og Velfærd har modtaget.

Forvaltningen kan konkludere, at det samlede antal magtanvendelser steg fra 158 i 2016 til 182 i 2017, svarende til en stigning på 15 %. Antallet af borgere, der har været anvendt magt over for, er faldet fra 48 i 2016 til 46 i 2017.

Stigningen i antallet af magtanvendelser ses primært i magtanvendelser i personlige hygiejnesituationer. Der har været en del magtanvendelser i forbindelse med hjælp til bleskifte hos borgere med demens.

Antallet af magtanvendelser, der består i akut fastholdelse og føren, er derimod faldet. Tendensen fra 2013 og frem fortsætter således, og det er bemærkelsesværdigt, at antallet af magtanvendelser, der består i akut fastholdelse og føren, er faldet med 79 % siden 2012.

## **Fremadrettede initiativer i forvaltningen**

Myndighedsafdelingen fremlægger fortsat årsberetning om magtanvendelse fra det forgangne år i andet kvartal. Myndighedsafdelingen fremlægger desuden status for afdelingscheferne tre gange årligt. Formålet er at sikre afdelingschefernes mulighed for at følge udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed.

Det e-learningkursus i magtanvendelse, som forvaltningen udrullede i 2017, fortsætter endvidere i 2018.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Ingen

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Taget til efterretning.

### **Bilag**

Årsberetning om magtanvendelse 2017

# Punkt 19: Orientering om driftsorienteret tilsyn på Botilbud Hertughaven

18/2175

## Sagsresumé

Socialtilsyn Syd fører tilsyn med tilbud på psykiatri- og handicapområdet.

Botilbud Hertughaven modtog den 5. april 2018 tilsynsrapport på baggrund af socialtilsynets anmeldte tilsyn den 27. februar 2018.

Det fremgår af tilsynsrapporten, at Socialtilsynet har vurderet, at tilbuddene har den fornødne kvalitet. Socialtilsyn Syd har i rapporten anført et opmærksomhedspunkt med fire emner til kvalitetsforbedring i et borgerperspektiv.

Opmærksomhedspunkterne i rapporten er socialtilsynets vurdering af, hvad tilbuddet særligt bør arbejde med for at sikre, højne eller fastholde den fornødne kvalitet.

Tilbuddet har udarbejdet tids- og handleplan i forhold til forbedringstiltag.

Social- og Seniorudvalget orienteres.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

## Sagsfremstilling

Af socialtilsynsloven fremgår, at socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud til voksne, som er omfattet af socialtilsynsloven.

Formålet med lov om socialtilsyn er at bidrage til at sikre, at borgerne får en indsats, der er i overensstemmelse med formålet efter serviceloven. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn både føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet.

Socialtilsynets kvalitetsmodel indeholder syv temaer til brug for vurderingen af tilbuddenes kvalitet:

1. Uddannelse og beskæftigelse
2. Selvstændighed og relationer
3. Målgrupper, metoder og resultater
4. Sundhed og trivsel
5. Organisation og ledelse
6. Kompetencer
7. Fysiske rammer

Socialtilsynet fører desuden økonomisk tilsyn.

Det fremgår af tilsynsrapporten for Botilbud Hertughaven, at Socialtilsynet har vurderet, at tilbuddene har den fornødne kvalitet. Socialtilsynet har i rapporten anført et opmærksomhedspunkt med fire emner til kvalitetsforbedring i et borgerperspektivet.

Opmærksomhedspunkterne i rapporten er socialtilsynets vurdering af, hvad tilbuddet særligt bør arbejde med for at sikre, højne eller fastholde den fornødne kvalitet.

Socialtilsynet har anført at Botilbud Hertughaven bør arbejde med emnerne: øget trivsel, magtanvendelse, håndtering af misbrugsadfærd samt medarbejdertilgængelighed for beboerne.

Socialtilsynet har scoret de behandlede temaer som følger:

|                         |     |                                                       |
|-------------------------|-----|-------------------------------------------------------|
| Sundhed og trivsel      | 3,3 | Ud fra følgende skala:<br>5. i meget høj grad opfyldt |
| Organisation og ledelse | 3,8 | 4. i høj grad opfyldt<br>3. i middel grad opfyldt     |
| Kompetencer             | 3,3 | 2. i lav grad opfyldt<br>1. i meget lav grad opfyldt  |

Af tilbuddets tids- og handleplan fremgår punkterne samt hvilke konkrete tiltag tilbuddet har igangsat.

Botilbuddet Hertughaven opdeles i to afdelinger og der er sket permanent låsning af yderdøre. Tilbuddet arbejder med læring og opfølgning i forhold til magtanvendelse. Der er igangsat tiltag i forhold til styrket tværfagligt samarbejde.

Handicaprådet orienteres på mødet i august 2018.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Taget til efterretning.

### **Bilag**

Tids- og handleplan - Botilbud Hertughaven

## **Punkt 20: Generel orientering - juni 2018**

17/42566

### **Sagsresumé**

- Tilsyn - Dybbøl Plejecenter
- Tilsyn - Botilbud Ellebo
- Tilsyn – Botilbud Engbo
- Besøg af Ældreminister Thyra Frank, 12. marts 2018
- Frit valg på genoptræning

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Taget til efterretning.

### **Bilag**

Tilsynsrapport for Dybbøl Plejecenter 2018

Tilsyn - Botilbud Ellebo

Tilsyn - Botilbud Engbo

Brev til Ældreminister Thyra Frank Puljemidler der overgår til bloktilskud på ældreområdet

## **Punkt 21: Drøftelse af model for konkurrenceudsættelse**

17/8334

### **Sagsresumé**

Social- og Seniorudvalget drøftede 15. marts og 8. maj 2018 konkurrenceudsættelse vedrørende driften af Dalsmark Plejehjem.

På mødet 8. maj 2018 deltog Strategi- og Udbudschef Søren Jensen med henblik på at belyse spørgsmål og potentialer i forhold til et eventuelt udbud.

På baggrund af drøftelserne skal Social- og Seniorudvalget træffe beslutning om, hvilken af følgende tre muligheder, der indstilles til godkendelse i Byrådet:

1. Driftsaftalen skal sendes i udbud.
2. Driftsopgaven skal hjemtages.
3. Forvaltningen skal tage kontakt til Danske Diakonhjem med henblik på salg af bygningerne til Danske Diakonhjem.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at drøfte en af følgende tre muligheder:

1. at driftsaftalen sendes i udbud, eller
2. at driftsopgaven hjemtages, eller
3. at forvaltningen tager kontakt til Danske Diakonhjem med henblik på salg af bygningerne til Danske Diakonhjem.

### **Sagsfremstilling**

Sønderborg Kommune indgik pr. 1. januar 2007 driftsaftale med Danske Diakonhjem om drift af Dalsmark Plejehjem.

Da uopsigelsesperioden udløb pr. 31. december 2016 fik Sønderborg Kommune i sommeren 2016 udarbejdet en juridisk vurdering af, hvorvidt Sønderborg Kommune ville være berettiget til at fortsætte driftsaftalen med Danske Diakonhjem, eller om kommunen er forpligtet til enten at udbyde eller hjemtage opgaven. Den juridiske vurdering fastslår, at Sønderborg Kommune er forpligtet til enten at udbyde driftsopgaven eller at hjemtage opgaven med drift af Dalsmark Plejehjem.

Der er tre muligheder for den fremtidige drift af Dalsmark Plejehjem:

1. sende driftsaftalen i udbud
2. hjemtage driftsopgaven
3. salg af bygningerne til Danske Diakonhjem.

### **1. Sende driftsaftalen i udbud**

Ønsker Sønderborg Kommune at fortsætte med en privat leverandør, skal driften af Dalsmark Plejehjem i offentligt udbud. Dalsmark Plejehjem får i dag tildelt budget efter tildelingsmodellen på samme vilkår som kommunens øvrige plejecentre, jf. godkendt tildelingsmodel Seniorudvalget 29. november 2017, punkt 5. Derudover får Dalsmark Plejehjem et administrationsgebyr på 320.000 kr. Dette gebyr får kommunens plejecentre ikke, da de betjenes af den centrale administration i Sønderborg Kommune (løn, it, udvikling etc.).

Der er flere muligheder ved et udbud:

- a) Sønderborg Kommune kan vælge udelukkende at fokusere på administrationsgebyret, hvor alt andet er lige i udbuddet, hvilket vil sige, at leverandøren får midler på samme vis som i dag, og hvor udbuddet skal omhandle prisen på administration af plejehjemmet.
- b) Sønderborg Kommune kan udarbejde kravspecifikationer, hvor udbuddet vil fokusere på prisen for udførsel af den specifikke opgave.
- c) Sønderborg Kommune kan udarbejde minimums kravspecifikationer, hvor udbuddet vil fokusere på en kombination af kvalitet og pris.

Det kan på nuværende tidspunkt ikke vurderes, hvorvidt der vil være en økonomisk gevinst ved at sende driften af Dalsmark i udbud. Størrelsen på en eventuel økonomisk gevinst vil være afhængig af, hvor højt Sønderborg Kommune vægter kvaliteten i forhold til prisen, samt hvilken af ovenstående modeller, der benyttes.

Eksempler på private leverandører er Danske Diakonhjem, OK-Fonden og Fonden Mariehjemmene.

## 2. Hjemtagning

Da Dalsmark Plejehjem i dag drives på samme vilkår som de kommunale plejecentre, vil der ved en hjemtagning derfor udelukkende være et spørgsmål om hvor stor besparelse, der vil være på administration i forhold til de 320.000 kr.

Forvaltningen forventer ikke, at administrationen af yderligere et plejecenter vil medføre udgifter til ekstra personale. Sønderborg Kommune vil skulle overtage følgende, hvor der kan være omkostninger i form af fx licenser eller gebyrer:

- Boligadministration
- Lønkørsler
- Vagtplaner

## 3. Salg af bygningerne

Sønderborg Kommune kan derudover vælge en tredje mulighed ved at indgå dialog med Danske Diakonhjem om salg af bygningerne til Danske Diakonhjem med henblik på, at de opretter friplejeboliger. Det kan få en negativ betydning for Sønderborg Kommunes samlede kapacitet af plejeboliger, da et friplejecenter selv kan beslutte hvilke kommuner, de indgår aftaler med.

Fordele ved friplejeboliger:

- Eventuel indtægt fra salg af bygninger.
- Borgere får mulighed for tilkøb af ydelser ud over det visitationen dækker.

Ulemper ved friplejeboliger:

- Risiko for, at kommunen ikke kan leve op til plejeboliggarantien uden anvisningsretten.
- Udgifter til sygepleje til alle borgere, også udenbys, skal dækkes af Sønderborg Kommune. Dette gælder også for kommunens egne plejecentre, men idet der er tale om friplejebolig, er erfaringen, at der vil være flere udenbys beboere end på kommunens egne plejecentre.

Generelt er det forvaltningens vurdering, at udgifterne til gennemførsel af et udbud eller hjemtagning vil være stort set på samme niveau.

### **Sundhedsmæssige konsekvenser**

Der er foretaget en screening af forslagets sundhedsmæssige konsekvenser. Der vurderes ikke at være sundhedsmæssige konsekvenser.

### **Bevillingsmæssige konsekvenser**

Forvaltningen Økonomi, Teknik og Miljø oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Drøftet.

## **Punkt 22: Drøftelse - Aktivitets- og beskæftigelsesmuligheder**

18/6458

### **Sagsresumé**

SAABU Søndervang (Sønderborg Afklaring, Aktivitet, Beskæftigelse og Udvikling) er en del af den beskyttede beskæftigelse i Handicapafdelingen i Sønderborg Kommune. SAABU Søndervang tilbyder beskyttet beskæftigelse og aktivitets – og samværstilbud til 80 borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

SAABU Søndervang har til huse på adressen Stenager 9 i Sønderborg. Bygningen ejes af Ulkebøl Byggeselskab.

Lejemålet er i sin tid indgået på usædvanlige vilkår og er ugunstige for kommunen.

Bygningen trænger til en gennemgribende udbedring og isolering og ifølge lejekontrakten påhviler dette lejerer.

Med udgangspunkt i lejemålet og bygningens stand ser forvaltningen forskellige muligheder.

Sagen åbnes efter endelig politisk stillingtagen.

### **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til Social- og Seniorudvalget at drøfte følgende muligheder:

1. SAABU Søndervang forbliver i bygningen på Stenager 9 på nuværende lejevilkår, og kommunen betaler for renovering af bygningen.
2. Kommunen køber bygningen af ejer og istandsætter bygningen.
3. Kommunen opsig lejeaftalen når forvaltningen har afdækket fremadrettet struktur, behov og kapacitet.

### **Sagsfremstilling**

SAABU Søndervang er en del af den beskyttede beskæftigelse i Handicapafdelingen i Sønderborg Kommune og tilbyder beskyttet beskæftigelse og aktivitets – og samværstilbud til 80 borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

SAABU Søndervang har til huse på adressen Stenager 9 i Sønderborg. Bygningen ejes af Ulkebøl Byggeselskab. Selskabet har siden 1980 udlejet bygningen til Sønderjyllands Amt og siden Sønderborg Kommune. Hovedbygningen er fra 1968 med enkelte senere tilbygninger. Bygningen er i alt 1.474 m<sup>2</sup>.

Lejemålet er i sin tid indgået på særlige vilkår og er ugunstige for kommunen.

Bygningen trænger til en gennemgribende udbedring og isolering. Ifølge lejekontrakten påhviler dette lejerer.

### **Lejemålet**

Lejemålet er ikke indgået på sædvanlige vilkår, og det har over årene medført store anlægs – og vedligeholdelsesudgifter for amtet og senere kommunen.

Det særligt ugunstige ved lejemålet er følgende:

- Der skal fra udlejers side ikke foretages vedligeholdelse af nogen art på bygningen.
- Al udvendig og indvendig vedligeholdelse påhviler lejer.
- Udgifter til ejendomsskatter, forsikringer samt andre afgifter der måtte blive pålagt af det offentlige påhviler lejer.
- Om- og tilbygninger betales af lejer. Når om- og tilbygninger er afskrevet, betaler lejer forhøjet husleje svarende til gældende kvadratmeterhusleje.
- Der er i lejemålet intet indskrevet om, at renovering på baggrund af konstruktionsfejl påhviler udlejer.

Huslejen reguleres hvert år til den 1. januar og var pr. 1. januar 2018 420.000kr.

Lejemålet kan opsiges med 1 års varsel til den 1. i en måned.

## **Renovering**

Hovedbygningen er opført som en stort set uisoleret værkstedsbygning og trænger generelt til renovering.

Der er i 2002 anvendt ca. 1 mio. kr. til udbedring af problemer med fugt og deraf følgende skimmelsvamp i hovedbygningen. Der er atter i 2017 konstateret skimmelsvamp i store dele af bygningen.

Kommunens interne bygherrerådgiver har i maj 2017 vurderet bygningens tilstand og udarbejdet to scenarier for renovering:

- en gennemgribende renovering, hvorunder bygningen skal rømmes helt  
Pris ca. 22,5 mio. kr.
- en mindre gennemgribende renovering, hvor der stort set kun er regnet med at løse problemer med kulde og træk samt fugt og skimmelsvamp i hovedbygningen.  
Pris ca. 7,0 mio. kr.

## **Køb af bygningen**

Bygningens salgspris er i 2011 vurderet til 5 mio. kr.

## **Kapacitetsbetragtninger**

Implementeringen af udviklingsstrategien for det specialiserede socialområde er i gang og består blandt andet af at arbejde med styrkede aktivitets – og beskæftigelsesmuligheder.

Som en del af dette arbejdes der blandt andet med at afdække det fremadrettede behov for pladser i beskyttet beskæftigelse, cafeteriadrift i Humlehøj-Hallen og anden udplacering af borgere i erhvervsrettede tilbud. Det vil frigøre bygningsmæssig kapacitet på SAABU, så det ikke bliver nødvendigt at etablere det samme antal pladser andetsteds, som der er på SAABU Søndervang, hvis lejemålet opsiges. Det er dog endnu usikkert, om de øvrige tre værksteder i kommunen under SAABU vil kunne rumme alle de borgere, der ikke er i stand til at indgå i de mere erhvervsrettede tilbud.

## **Muligheder**

Forvaltningen vurderer, at der ud fra ovenstående er følgende muligheder:

1. SAABU Søndervang forbliver i bygningen på Stenager 9 på nuværende lejevilkår, og kommunen betaler for renovering af bygningen.
2. Kommunen køber bygningen af ejer og istandsætter bygningen.
3. Kommunen opsiges lejeaftalen når forvaltningen har afdækket fremadrettet struktur, behov og kapacitet. Med udflytning fra Søndervang senest i år 2020.

Forvaltningen anbefaler, at der arbejdes videre med forslag 3.

Mulighederne skal ses i sammenhæng med brugen af aktivitets- og samværstilbud generelt herunder brugen af Café Humlehøj og værkstedet Alssund.”

## **Beslutning Social- og Seniorudvalget den 07-06-2018**

Drøftet. Der arbejdes videre med mulighed tre.

## **Punkt 23: Lukket: Formanden, udvalgsmedlemmerne og direktøren orienterer - juni 2018**

17/42569